

№ 9
(24981)
2025-yil
28-fevral,
juma

Gazeta 1914-yil 3-apreldan "Sadoi Farg`ona" nomi bilan chiqa boshlagan t.me/farhaqiqati

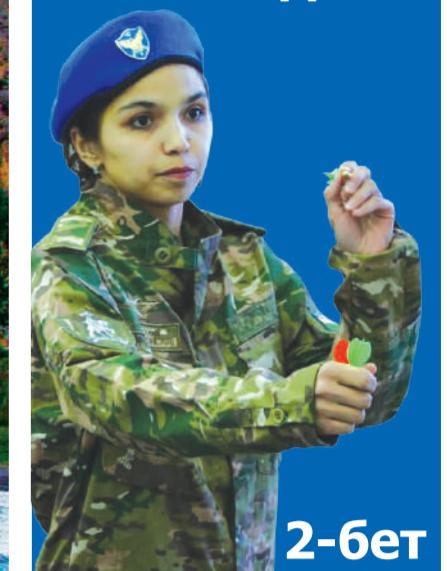
Farg`ona haqiqati

Jitimoiy-siyosiy, ma'naviy-ma'rifiy gazeta

<http://farhaqiqat.uz/>

УШБУ
СОНДА:

ХАРБИЙЛАР
ОИЛА
БЕКАЛАРИ
БЕЛЛАШДИ

2-бет

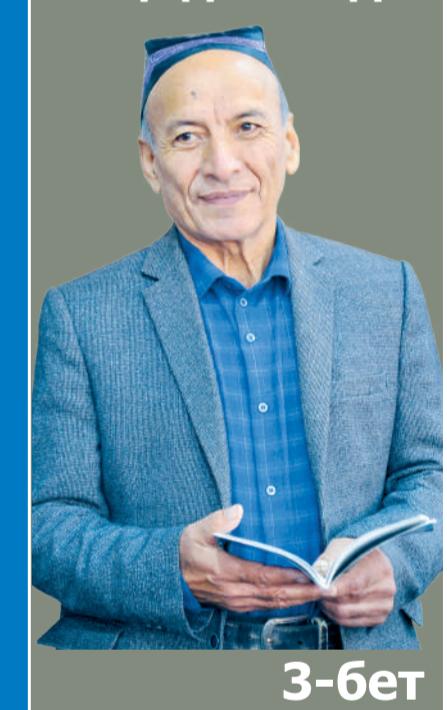

ХАЛҚ
ИШОНЧНИ
ОҚЛАБ
КЕЛАЁТГАН
ПАРТИЯ

2-бет

Яхшилар ёди

ШОИРЛАРНИНГ
БАҲОДИРИ ЭДИ

3-бет

ҲАМОН
БАРҲАЁТДИР
БУ СОҲИР ОВОЗ

4-бет

Табиат сийлаган қадамжолар: СУХ ВА ШОҲИМАРДОН туризм масканларига айланади

Мамлакатимиз раҳбари ўтган йилнинг июль ойида Фарғона вилоятига қилган ташрифи чоғида олис анказас ҳудудлар – Суҳ ва Шоҳимардан қишлоғида хизмат турларини кўпайтириб, фаол туризмни ривожлантириш, янги сайдёхлик объектларини аниқлаш бўйича масъулларга кўрсатмалар берди. Бу манзиллар экологиясига алоҳида эътибор бериш, яшилилкини кўпайтириш муҳимлигини таъкидлади. Бундан ташкири, Шоҳимарданда ҳар йили минглаб сайдёхлар учун хизмат қиласидаган замонавий туризм зонаси, Суҳ туманида эко ва овчилик туризмини ташкил қилиш учун маҳаллий ва хорижий тадбиркорларни жалб қилиш таклифи билдирилди.

– Хуршид Рустамович, аввало, вилоятимизнинг туризм салоҳияти ҳақида фикр билдириб ўтсангиз?

– Республикаимизнинг ҳар бир худуди ўз "ташриф қофози"га эга. Бу хусусият Фарғонада ҳам турға хил. Кўйкон ва Марғилон кўйли гул устарининг бетакрор ижод намуналари туфайли "Ҳаҳон ҳунармандлари шахри" макомига эга бўйлан бўлса,

Риштон кулолчилиги, Олтиариқ узумчилиги, Куба серхосил мевазорлари билан етти икlimiga машҳур. Кўхна Суҳда бўлган киши унинг зилол булоклари, пурвикор тоғлари, кўкука талпинган арчалари, бетакрор табиати, Шоҳимардан кишлогининг баҳавоси-ю, мукаддас зиёратгоҳларидан баҳраманд бўлади. Умуман олганда, бу жойларда туризм ривохи учун катта имкониятлар бор.

– Суҳ тумани ва Шоҳимардан қишлоғида сўнгги йилларда ижтимоий ривожланиш сари дадил қадам ташланәтганини асосан нималарда кўриш мумкин?

– Президентимизнинг 2020 йил 8 августандаги "2020-2021 йилларда Фарғона вилоятининг Суҳ туманини комплекс ижтимоий-иктисодий ривожланишига чора-тадбирлари тўғрисида"ти қарори ижроси доирасида

йиллар давомида ечими кутиб турган иктисолид, ижтимоий, маданий ва маший соҳалардаги кўплаб муаммоларга ечим топилди. Ҳусусан, бу ерда болалар учун маҳсус мактаб ва мактабгача таълим ташкилотлари, шифохона ва аэрородроқ курилди. Қарийб ўн йил ёнлик бўлган "Риштон" чегара постиши ишга тушиб, Фарғона вилоятини Суҳ тумани билан boglайдиган кўнсан автомобиль йўли очиди. Шунингдек,

Фарғона – Суҳ йўналишида "Humo air" авиакомпаниясининг "Ан-2" самолёти парвози йўлга кўйилди.

Туманинг Жарлава массивидаги 1000 гектар майдон кам сув билан суюғорладиган экинилар учун ўзластирилди. Албатта, ижтимоий, иктисадий соҳалар тараққиёти йўлида амалга оширилган бу ишлар туманинг туризм салоҳиятини ошириди.

(Давоми 2-бетда).

ЭЗГУЛИКНИ
УЛУҒЛАЙДИГАН,
ҚАЛБЛАРНИ
ПОКЛАЙДИГАН ОЙ

Убайдуллоҳ АБДУЛЛАЕВ,
Фарғона вилояти бош имом-хатиби

Азиз ватандошлар! Аввали, Ўзбекистон мусулмонлари идораси Фарғона вилояти вакиллариги, устоз ва уламоларномидан барчангизни остононда турган Рамазон ойи билан муборакбод этаман! Илоҳо, ойларнинг сultonоти бўлган Рамазон ҳар галгидан-да файзли ва баракали бўлсан!

Рамазон – бу мусулмонларнинг ёнг улуг ойи бўлиб, у Аллоҳ таолонинг марҳамати ва баракаси ёғиладиган, савоблар кўпаядиган, дуо ва тавбалар қабул бўладиган мўътабар ойид. Ушбу ойни чин дилдан ёззозлаб ўтказиши, рўза тутиши, Қуръон ўқиши, хайр-эҳсон қилиши ва яхшиликни кенг ёйиш ҳар бир мусулмон учун кутилимоқда.

"Рамазон ойи – унда одамларга ҳидоят ҳамда ҳидоят фурқондан иборат очик-ойдийн ҳужжатлар бўйлиб, Қуръон нозил қилинган" (Бакара сураси, 185-оят).

Бу Аллоҳ таоло томонидан мўминларга раҳмат сифатида юборилган бўлиб, унда Қуръон нозил бўлган. Шунингдек, Пайғамбаримиз Муҳаммад алайхиссалом Рамазон ойининг улуғлиги ҳакида шундай марҳамат кўлганлар:

"Рамазон рўзасини иймон ва савоб умидда тутган одамнинг ўтган гуноҳлари кечирилади".

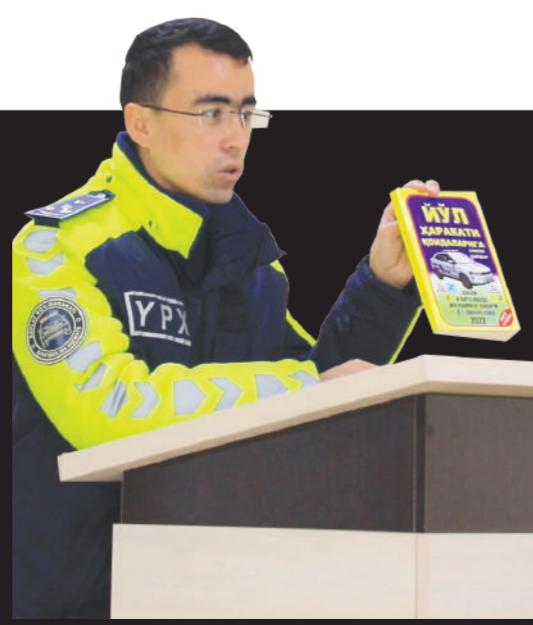
Бу ҳадисдан ҳам кўриниб турибди, Рамазон мусулмонларга гуноҳлардан покланиш, қалбини тозалаш ва Аллоҳнинг раҳматига эришиши имкониятини беради.

Давоми 3-бетда

Дунё
сиёсати
майдонида:

Туркӣ бирлиқдан ким ҳавотирда?

Туркия миллий тарих дарслекларида "Марказий Осиё" атамасини "Туркистон"га алмаштирганини Москва, Техрон ва Пекин Анқаранинг Марказий Осиёдаги таъсирини мувозанатлашга уриниш сифатида қабул қилиши

12 баллик тизим НИМАНИ АНГЛАТАДИ?

Мамлакатимизда жорий йил 20 февраль кунин "Ўйл ҳаракати ҳафсизлиги тизими такомиллаштирилиши муносабати билан Ўзбекистон Республикасининг Жиноят, Жиноят-процессуал кодесларига ҳамда Ўзбекистон Республикасининг Мамзул жавобгарлик тўғрисидаги кодексига кўшимча ва ўзгартирishlar киритиш ҳакида"ти конун кабул бўлди, унга асосан шу кундан бошлаб йўл ҳаракати коидаларини бузганлик учун жарима баллари тизими жорий этилди.

(Давоми 2-бетда).

Улуғ санъаткорни ёд этиб...

ҲАМОН БАРХАЁТДИР БУ СОҲИР ОВОЗ

Йўналишили автобус радиоси жаранглайди. Тингловчи
Таваккал ҚОДИРОВНИНГ "Ўхшайдику" кўшигини сўради. Жамоат транспорти
салонини хофизнинг дилбар овози тути.

Ўйласам, шу дилбарим, маккорга ўхшайдику,
Рахми йўқ бир бевафо дилдорга ўхшайдику...

Йўловчиларнинг вужуди гўё кулокка ўйланган. Кимдир бир маромда теб-
ранади, базъи бирлари кўшика жўровоз бўлиб кетяпти. Еши улуғларни жим кузаман, айрим-
ларнинг кўзида ёй айланганини кўрдим. Хофиз кўшикларининг тарихга муҳрлангани,
лекин наволари, хар сўзи хали ҳамон оммани
калқитайдиганини сезмаслик мумкин эмасди.
Кўшик тугагач, бир киши дадил овозда:
— Укамга хофизнинг исмини кўйганимиз.
1955-65-йилларда түғилганлар орасида Таваккалар жуда кўп бўлган, — деди.

Гап-гапга уланниб кетди. Йўловчилар санъ-
аткорни хотиралаб, сухбатни қизитдилар...

Эсладим, кўшинимиз, ички ишлар тизидиларда
ишлаб, нафақага чиккан Таваккал тофанинг
ота-онаси хам халқ хофизига ҳавас қилиб,
Ўйлаша шу исмни ташлашган экан.

Саккиз норасидасини ерга берган, бағри-
дилди хун Тўти биби бу гал кўзи ёрап чоғи
момолар иримга қулоқ тути. Тўқизини
фарзандини бедазорда дунёга келтирганини
биров билмади. Шу куни ўтган-кеттагана бир
пияла иссик чой тутадиган, кексаларнинг
"Ўзингдан кўпайтин, туп кўйб палак ёзгин"
деган дуоралини ёшишиб келаётган чойхона-
чи Мулла Қодир ақага Яратган катта саодат
— кўчкордек ўғи берди.

Фарзанд доғига адой тамом бўлган она
калбиди яна умид учунки ловиллаган кез-
лари "Таваккал, болам, ё менини, ё ерники",
агар ўғил туғисла, исмини Таваккал "бўлсин!"
деб аҳд киди. Худога айтган бор
экан, вакти-соати этиб ўғил туғилганда,
чақалоқнинг кулогига "Таваккал" деб азон
чакирилди, удумга кўра тарозининг бир
палласига гўдакни, иккинчи палласига пул,
бундай кўйигизиди.

Оиласда қувончи кунлар бошланди. Шўх болакай Қува туманининг Султонобод
кўчаларида чопқилаб улгайди, қишлоқ гузарига ўрнатилган карнайдан тарафаларни
бир салобатни сизмаслик мумкин эмасди.
Таваккал Қодиров туман маданият уйига
бадий рахбар этиб тайянланганда навқирон
ёшда эди. Овози одамлар қалбини ром этиб,
кўшиклини хиргой қилиб юрган муҳлислари
кўйганидан-кўйлаб боради. Бедор кечаларда милил санъатимизнинг ноёб
мулкига айланган "Домман", "Ишқ ноласи",
"Гулгунча", "Сўзи ширин ёримдан", "Лайло",
"Шахлоси бор", "Ўргилай", "Арзимни айтдим",
"Ёндири", "Шунчамиди?", "Арзиди сизни
хар қанча севсам", "Кечак ойдин", "Борми ва-
фо деб" номланган кўшиклини дунёга келди,
машхур бўлди.

Ким тўйтномаша қиласа, машхур хофизни
хизматга олиб келиш илинжиди бўлар, у
кадам ранжида қилган хонадонга одам симғай
кетарди. Таваккал Қодиров ишти-
рикода республиkaning шаҳар-туманлари
марказлари, истироҳа боғлари-ю, энг чек-
ка чишлокларида катта концерт дастурлари
ўтказилиди. Тоҷикистон, Қирғизистон, Турк-
манистон, Қозоғистон Республикаларига
иходий сафарларидаги қардош халқларнинг
хам юксак эътирофини қозонди.

Таваккал Қодиров узоқ йиллар вилоят
муисикали драма театрида меҳнат килди. Ви-
лоятда филармония ташкил этилишига бош-
кун бўлди, кўп йиллар уни бошқарди. 1964
йилда "Ўзбекистонда хизмат кўрсатган ар-
тист", орадан 25 йил ўтиб, "Ўзбекистон халқ
артист" унвонларига сазовор бўлди.

Ўз соҳасининг билимнома бўлган ҳофизни
Фарғона давлатуниверситети кошида ўзбек
маданияти ва санъати факультети очишли
муносабати билан ўшбу билим даргоҳига так-
лиф қилиши. Милил қўшиқ ихтисосиги
профессор этиб сайланди. Таҳти ин-
соннинг юксак маҳорати, тажрибаси кўплаб
ёй истеъдолларга мөб бўлди. Улардан Сул-
тонали Маннолов, Абдуҳошим Исмоилов,
Ислорижон Ҳайдаров, Убайдулла Алиев, ака-
да Муҳсинон Ҳоябек Мўминов, Отабек
Муҳаммадзоҳид устоzlари изидан бориб, эл
сўйиган санъаткорлар бошчиши. Бугун санъат-
нинг олтин мероси асрларга татиғулк Тавак-
кал Қодиров ижодини авлоддан-авлодга соф-
холда етказишида фидоийлик қилишмокда.

Таваккал Қодиров бутун умрини халқ хиз-
матига бағишилан, миллионлаб қўшиқ шина-
вандаларининг қалбига кувонг олиб кирган,
такрорланинг овоз соҳиби, камтар инсон си-
фатида хотираларга муҳрланган.

**Фасли навбаҳор ўлди,
кетибон зимишонлар,
Дўстлар ғаниматидир саир этинг
гулистанлар.**

Ҳофиз ҳар бахор Зоқирjon Ҳолмуҳаммад
ўғли Фурқатнинг мана шу пурмашно сўзлари
билан бошланадиган оҳанрабо қўшиқ билан
калбарга кири келади.

Улуғ санъаткор ёдни ҳамон қалбларида
ардоклаётган муҳлислари у юратган кўшиклини
гулистаннида саир этмоқдалар.

**Махиёра
БОЙБОЕВА.**

Газета "Farg'ona haqiqati" va
"Ferganskaia pravda" gazetalarini tahririyati
Президенти Администрацияси ҳузуридан Ахборот
ва оммавий коммуникациялар агентлиги Фарғона
вилояти худудий бошқармасида 12-001 раками
билан рўйхатдан ўтган. Индекс: 7521.

Газета жума куни чиқади. Адди: 2860 нусха.

Яна умримизнинг бир қиши ўтди

БАҲОРГА АЙЛАНИБ КЕЛДИМ...
ҚАРАГИН...

Биламан, сени кўп толиқтириди қиши,
Қаҳратоннинг ҳақири жонингдан ўтди.
Лекин ихтиёринг мен билан қолиши,
Гарчи шод кунларим сен билан ўтди.

Бу сўқмок йўлларда тиззапаринг кон,
Суяк-суюгингни соубук қаҳратди.
Шунча азоб билан ҳазрати инсон,
Мени қандай қилиб баҳти яшатдинг?!

Тоғлар ҳам йигларни ерга эгилаб?
Бургугта тутганча елкаларни.
Азим осмонлар-да ёғирга дўйниб,
Тўкилган гулларни эркалайдими?

Бираам чўйилди-ей бу қилич кунлар,
Илитираган заиф нурларни кесиб.
Қўкламан соғиндинг, кўзингда улар,
Кетдинг қирор босган даштларни кечиб...

Ортингдан чақирдим, ҳайқирдим қаттиқ,
Қиъларда лоладай ҳоди юрагим.
Ердами, кўқдами, қаердасан? Чик,
Бахорга айланниб келдим... Қарагин...

ТУПРОҚ НАФАСИДАН
ЭРИЁТИР МУЗ

Яна умримизнинг бир қиши ўтди,
Тупрок нафасидан эриётir муз.
Қўксингизда лип-лип ўйнаган ўтни,
Энди осмонларга отаверинг,

Сиз! Корлар сой тарафга тошиқан каби,
Ичимга бостириб кирди бир денгиз!

Муҳаббат гулурган қонларингизни,
Энди адирларга сочаверинг,

Сиз! Яна дарҳатларнинг сияги аро,
Сувлар фаворадек юргуди илкис.

Маним ўнгимга айлансан рӯё,
Энди тушларимдан чиқаверинг,

Сиз! Минг йиллик түғёнлар турба бошлади,
Лайлиш ҳисларга келдим юзма-юз.
Қалбимда изнисиз юра бошлади
Бахор ва Сиз!

Гўзал ОХУНОВА.

ОИТС – хулқ-атвор касаллиги

Ортирилган иммунитет танқислиги синдроми (ОИТС) касаллиги XX асрда цивилизация
ва миграция орқали бутун дунёга, хусусан, мамлакатимизга кириб келди. ОИВ-ОИТС сурун-
кали кечадиган юқумли касаллик бўлиб, иммун тизимини зарарлайди.

Хулқ-атвор касаллиги бўлган

ОИТС асосан жинис алоқа, па-
рентерал – терпи бутунлигининг
бузилиши, вертикаль – онадан
хомилага ўтиши орқали юқади.
Хозирги кунда дунё бўйича ола-
диган бўлсақ, ОИВ инфекцияси
билин яшатганинг энг кўп
қисми пала-партиш жинис алоқа,
яни бир гурхуни онадан хомилага
ўтиши, яхши стерилланмаган
тиббиёт анкомлари (гинеколо-
гик, стоматологик, жаррохлик ва
бошқалардан) фойдаланмагандан
шунингдек, гиёхванд маддани
инъекция ўйли билан кабул
қилиши бошқа шахс ишлатган
воситаларни ишлатганини сабаби бўлиб
колади.

ОИТСнинг бошқа касал-
ликлардан фарқи яширин дав-
ри берида ва мазумъ вақт ўтгандан
кейин эса бу холатлар йўқолиб кет-
ади. Бу давр ОИВ инфекциясини
ташни юрувчи давр хисобланади.
Айнан шу вақт мобайнида вирус
аста-секинлик билан организми-
нинг химоя воситаси – иммун ти-
зимини эмирди.

Хозирги кунда ОИТСни даволаш-
нинг замонавий усуслари мавжуд

бўлиб, беморларда қўулланилаётган
дори-дармонар организмидаги ви-
руслар сонининг кўлайшишини ва

уларда иккимачи касалликлар-
нинг ривожланишини секинлашти-
ради, умрни узайтиради.

Касалликнинг олдини олиш ўз

Болаликнинг беғубор олами йиллар ўтса ҳам ўз бағрига
чорлайверади. Ўтмиши бобо-буви, ота-онамиздан
тиңглаган эртаклар салтанатига бир зум
бўлса-да қайтиш, яна ўша сеҳри сўзларга
жон деб қулоқ тутгингиз келади.

Бугун ёллик ёшни коралаб, саксон-
тўсона гетиб, юз билан козлашганлар ёш-
лик онларини ана шундай ширин этикни
билин ёдаг оладилар.

Янги авлод вакиллари? Уларга йиллар
тиббий эслагудек, болаликка хос қандай хоти-
раларни беърпимиз?

Бу саволлар аксариятта ота-оналарни чукур
мулоҳаза килишича чорлаши тайин. Чунки,
кўпчилик фарзандига миллий қадрияни ва
аънаналардан сабок бермай кўйди. Ҳатто
"замонавий" оналар болаларига эртак айти-
тиши экили сарқитига йўйишмокда.

Афуски, ёвулининг устидан доимо
ғалаба қозончуби, эзгулик йўргилган эр-
таклардан болажонларимиз чекис маз-
навий тарбия олиши аҳамиятсиз ҳодисага
айланб қолмоқда. Бунинг натижасида, эртак
эшитишидан кўра, ҳажонга соладиган
вокеалар асосида ишланган видеоролик ва
кинофильмларни кўз узмай томоша килишини
хуш кўрувчи ёни авлод шаклланмоқда. Улар-
нинг "Зумрад ва Қиммат", "Кўркмас ботир",
"Уч оғизни ботирлар" каби севимили эртаклар-
лари ҳаҳаронлари ўрнини ҳаёлий ўйдир-
маларга асосланган "Гренни", "Ўргимчак

— Бугун харидорлар орасида фарзанди учун

эртак китоб сотиб олайтган ота-оналар, аф-
уски, жуда оз. Бир пайтлар эртак китоблар-
га тўла жавонларимиз, хозирга келиб катта
авлод вакилларига оид адабётларга ўрин
бўштаган. Сабаби барча аёға, талаб таклиф
билин ривоқланиди, — деди "Фарғона" китоб
олами" МЧЖ раҳбари Назирзон Кошимов.

Кўп йиллик иммун куатишишар шуни
қўрсатдиган, инсон умири давомида олади-
гар барча ахборотнинг 70 фоизини 5 ўшгача
бўлган даврда олади. Ота-онасидан эртак
tinglalglar улгаяётган боланинг руҳияти, катта-
ларга мөхри ва хурмати, ўзини ўраб турган
муҳитга нисбатан касаллини бўлганни боради.

Эртаклар фарзандаримизнинг яхшида
холатида яхшида ўз сакланиши ўз
исботини топган. Колаверса, эртак сюжети
давомида қўвон, мөхрибон, икобий феъл-
атворли ҳаҳаронлар ўрнини ўзини хис-
тагида яхшида орзу қилиди. "Ўргимчак
одам"дек бўлишини орзулайтган бола эртака
зиди ўзидишина бошлади.

Болаларни тарбиялашади кўп йиллик
тахрибага эга педагоги Моҳира Ҳикматованинг
фиқрика, "Илқ қадам"